

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, wat betreft de implementatie van diverse Europese verordeningen en richtlijnen en de versterking van het asbestafbouwbeleid

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Art. 2. In artikel 10.3.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 7 mei 2004 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 februari 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen voor de bevordering van het zuinige gebruik van materialen, het verlagen van de milieu-impact door materiaalgebruik en het zo veel mogelijk sluiten van materiaalkringlopen;”;

2° aan paragraaf 1 wordt een punt 8° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“8° het uitvoeren van taken en het bieden van ondersteuning in het kader van het zwerfvuil- en slukstortbeleid.”;

3° aan paragraaf 2 worden een punt 23° tot en met 26° toegevoegd, die luiden als volgt:

“23° het optreden als bevoegde autoriteit voor het Vlaamse Gewest in het kader van de Europese regelgeving over het beheer van afgedankte batterijen als vermeld in hoofdstuk VIII van verordening (EU) 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG en Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG;

24° het sensibiliseren en begeleiden van actoren in het kader van het zwerfvuil- en slukstortbeleid,

25° het ontvangen en verdelen tussen de diverse overheidsinstanties van de ontvangsten van de heffing, vermeld in artikel 22, §2, en artikel 27 van het samenwerkingsakkoord van 9 februari 2026 betreffende het kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil, en van de ontvangsten van de heffing, vermeld in artikel 7, §3, en artikel 13, §1, punt 14° van het samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, en van de ontvangsten van de administratieve geldboete, vermeld in artikel 27, §3 van het samenwerkingsakkoord van 9 februari 2026 betreffende het kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil en artikel 13, §1, punt 14° van het samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval;

26° het ontvangen van de ontvangsten van de heffing, vermeld in de artikelen 8, 9, §10, 13 en 14 van het samenwerkingsakkoord van 9 februari 2026 betreffende het kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil en de ontvangsten van de heffing, vermeld in artikel 7, §4, en artikel 14bis, §1, van het samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval;”;

4° aan paragraaf 4 worden een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° Maatregelen te treffen die ervoor zorgen dat de herontwikkeling van verlaten terreinen en te saneren of gesaneerde terreinen bijdraagt tot een duurzame ontwikkeling van het betreffende terrein.”.

Art. 3. In bijlage IV bij hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2011, 23 december 2011, 27 maart 2015 en 16 december 2016, wordt in punt 12 de zinsnede “verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen” vervangen door de zinsnede “verordening (EU) 2024/1157 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1257/2013 en (EU) 2020/1056 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1013/2006”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

Art. 4. In artikel 3, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, eerste lid, 1°, worden een letter j) en k) toegevoegd, die luiden als volgt:

j) het al dan niet verontreinigde water dat wordt geloosd in een oppervlaktewater of in de openbare waterzuiveringsstructuur. In die context wordt de in-situbehandeling met inbegrip van de ontwatering van het ter plaatse geproduceerde slib, die bedoeld is om dat water in overeenstemming te brengen met de milieuvoorwaarden die gelden voor de lozing, niet als een afvalstofverwerking beschouwd;

k) het bemalingswater, vermeld in artikel 1.1.2 van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiene, dat terug in de ondergrond gebracht of nuttig gebruikt wordt overeenkomstig de bepalingen van titel II van het VLAREM.”;

2° in paragraaf 1, eerste lid, 5°/2, worden de woorden “beoordeling met het blote oog” vervangen door de zinsnede “auditief en/of visueel onderzoek”;

3° in paragraaf 1, eerste lid, wordt punt 6° vervangen door wat volgt:

“6° bedrijfsafvalstoffen: afvalstoffen die geen huishoudelijke afvalstoffen zijn of de afvalstoffen die met bedrijfsafvalstoffen gelijkgesteld worden bij een besluit van de Vlaamse Regering;”;

4° in paragraaf 1, eerste lid, wordt een punt 25°/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“25/3° verordening (EU) 2024/1157: verordening (EU) 2024/1157 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1257/2013 en (EU) 2020/1056 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1013/2006;”;

5° in paragraaf 2, 1°/1, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- a) de woorden “asbesthoudende wandpleister” worden telkens vervangen door de woorden “asbesthoudend pleisterwerk”;
- b) in punt 3) wordt de zinsnede “dakgoten, rookgaskanalen en hemelwaterafvoerkanalen” vervangen door de zinsnede “dakgoten, schouwhoeden, ventilatiekappen, rookgas- en hemelwaterafvoerkanalen”;

6° in paragraaf 2 wordt een punt 1°/6 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“1°/6 aangepast asbestinventarisatetest: attest afgeleverd door OVAM na de opmaak van een aangepaste asbestinventaris als vermeld in artikel 33/10, voor een openbare, technische toegankelijke constructie met risicobouwjaar of voor een toegankelijke constructie met risicobouwjaar met gevoelig karakter;”;

7° in paragraaf 2 wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° eenvoudig bereikbare asbesthoudende materialen: de asbesthoudende materialen die waar te nemen en weg te nemen zijn zonder de bouwkundige integriteit van een constructie aan te tasten en bij een industriële installatie binnen de normale beheers- en onderhoudscyclus of een vergelijkbare stilstand. Asbesthoudende materialen die bedekt zijn door een ander materiaal, met uitzondering van een laag verf, coating, behang, kunststof of textiel, zijn niet eenvoudig bereikbaar, tenzij het bedekkend materiaal kan worden weggenomen zonder het bedekkende materiaal te beschadigen;”;

8° in paragraaf 2 wordt een punt 4°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“4°/2 geldig asbestinventarisatetest: het laatste door OVAM afgeleverde asbestinventarisatetest, waarvan de geldigheidsduur niet verstreken is;”;

9° in paragraaf 2, punt 7° worden de woorden “voor mensen” opgeheven;

10° in paragraaf 2 wordt punt 9° vervangen door wat volgt:

“9° toegankelijke constructie met risicobouwjaar: elke constructie met risicobouwjaar die mensen binnen kunnen betreden. Een constructie kan binnen betreden worden als deze minstens:

- a) bestaat uit een dak en/of dakgebinte en/of plafond, waarbij het volstaat om minstens één enkel steunelement te hebben om dit dak en/of dakgebinte en/of plafond te kunnen dragen,
- b) 1,75 meter hoog is;

11° in paragraaf 2 wordt een punt 9°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“9°/1 toegankelijke constructie met risicobouwjaar met gevoelig karakter: een toegankelijke constructie met risicobouwjaar die gebruikt wordt voor militaire, penitentiaire of nucleaire doeleinden;”;

12° in paragraaf 2, 10°/1, worden de woorden “die een afvalstof zijn” vervangen door de woorden “en voor asbesthoudende materialen met niet-laag risico”.

Art. 5. In artikel 7, tweede lid van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 25 april 2014, wordt tussen de woorden “stalen van” en het woord “afvalstoffen” de zinsnede “materialen,” ingevoegd.

Art. 6. In artikel 13 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Ondernemingen en inrichtingen die op beroepsmatige basis afvalstoffen inzamelen of vervoeren, afvalstoffenmakelaars en -handelaars moeten zich laten opnemen in een register.

De Vlaamse Regering kan bepalen dat bijkomende actoren, die afvalstoffen of materialen beheren, zich laten opnemen in een register.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de registratieplicht en de opmaak van de registers, vermeld in het eerste en tweede lid.”;

2° aan paragraaf 2, eerste lid, worden een punt 3° en 4° toegevoegd, die luiden als volgt:

“3° de onderneming of inrichting die afvalstoffen opslaat, verwerkt of op elke andere manier beheert;

4° de actoren die in het kader van kwaliteitsborging controles uitvoeren op andere actoren die afvalstoffen of materialen beheren;”;

3° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zinsnede “en vervoer.” vervangen door de zinsnede “, vervoer, verwerking en de manier waarop voldaan wordt aan systemen voor kwaliteitsborging , met inbegrip van verplichtingen inzake interne en externe controles, keuringen, certificeringen, erkenningen en accreditaties.”;

4° er wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen om de actoren, vermeld in paragraaf 2, 4°, aan te duiden, aan te stellen, te erkennen, te controleren, te sanctioneren of te schorsen.”.

Art. 7. In artikel 13/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 28 februari 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In artikel 13/1 eerste lid wordt het woord “bouwen” vervangen door het woord “gebouwen” en wordt na het woord “gebouwen” het woord “en” ingevoegd;

2° In artikel 13/1 tweede lid wordt na het woord “erkenning” de zinsnede “, schorsing en opheffing” ingevoegd.

Art. 8. In artikel 14 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 december 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt de zinsnede “de verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen,” vervangen door de zinsnede “verordening (EU) 2024/1157,”;

2° in het tweede lid, 1°, wordt de zinsnede “verordening (EG) nr. 1013/2006” telkens vervangen door de zinsnede “verordening (EU) 2024/1157” en wordt de zinsnede “artikel 6 van de genoemde” vervangen door de zinsnede “artikel 7 van”;

3° in het tweede lid wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° nadere regels vaststellen voor de goedkeuring als vooraf goedgekeurde inrichting voor nuttige toepassing van afvalstoffen als vermeld in artikel 14 van verordening (EU) 2024/1157.”;

4° het vierde lid wordt opgeheven.

Art. 9. Aan artikel 15, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 29 maart 2019, wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"7° lokale besturen, onderwijsinstellingen en jeugdwerkorganisaties die maatregelen uitvoeren om zwerfvuil en afval op het terrein van en rond de onderwijs- en jeugdinfrastructuur te voorkomen, te verminderen of te beheren."

Art. 10. In artikel 17 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 februari 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt het woord "wijst" vervangen door het woord "kan" en wordt het woord "aan" vervangen door het woord "aanwijzen";

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de punten 7° en 8° opgeheven;

3° paragraaf 2, derde lid, wordt opgeheven;

4° er wordt een paragraaf 2/1 ingevoegd die luidt als volgt:

"§2/1: De OVAM coordineert een specifiek preventieprogramma voor levensmiddelenafval dat als onderdeel van een ander afvalpreventieprogramma kan worden gepresenteerd. Dit programma bevat in de hele voedselvoorzieningsketen passende maatregelen met als doel levensmiddelenafval te voorkomen in de primaire productie, de verwerkende en producerende industrie, de detailhandel en de overige distributie van levensmiddelen, in restaurants en cateringdiensten en huishoudens.

Het programma bevat voor zover van toepassing de maatregelen, vermeld in paragraaf 2:

De maatregelen, vermeld in paragraaf 2/1, tweede lid, bevatten ten minste volgende elementen:

- 1° het ontwikkelen en ondersteunen van maatregelen op het gebied van gedragsverandering om levensmiddelenafval terug te dringen, en voorlichtingscampagnes om het bewustzijn over de preventie van levensmiddelenafval te vergroten;
- 2° het opsporen en aanpakken van inefficiënties in de werking van de voedselvoorzieningsketen, en het ondersteunen van samenwerking tussen alle actoren, waarbij wordt gezorgd voor een eerlijke verdeling van de kosten en baten van preventiemaatregelen, die onder meer kunnen bestaan uit het aanpakken van marktpraktijken die voor levensmiddelenafval zorgen en het ondersteunen van het in de handel brengen en het gebruik van producten waarvoor een afwijking van artikel 76 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad (1) is toegestaan op grond van lid 4 van dat artikel, maar wel uitsluitend onder de eventuele voorwaarden waaronder die afwijking is toegestaan;
- 3° het aanmoedigen van voedselschenken en andere herverdeling voor menselijke consumptie, om ervoor te zorgen dat het menselijk gebruik

- voorrang krijgt op diervoeding en herverwerking tot niet voor de voeding bestemde producten;
- 4° het ondersteunen van opleidingen en van de ontwikkeling van vaardigheden en het vergemakkelijken van de toegang tot financieringsmogelijkheden, met name voor kleine en middelgrote ondernemingen en entiteiten van de sociale economie;
- 5° het aanmoedigen en bevorderen van innovatie en technologische oplossingen die levensmiddelenafval helpen te voorkomen, onverminderd Verordening (EU) 2025/40 van het Europees Parlement en de Raad, en met name artikel 6 daarvan;

Alle relevante actoren in de voedselvoorzieningsketen worden naar evenredigheid van hun capaciteit en rol betrokken bij de preventie van levensmiddelenafval in de hele toeleveringsketen, waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan het voorkomen van onevenredige gevolgen voor kleine en middelgrote ondernemingen. Na overleg met voedselbanken en andere organisaties voor voedselherverdeling kunnen, indien passend, op basis van een bestaand nationaal voedseldonatiesysteem, maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat exploitanten die door de lidstaten zijn aangemerkt als exploitanten die een belangrijke rol spelen bij de preventie en productie van levensmiddelenafval, donatieovereenkomsten aanbieden aan voedselbanken en andere organisaties voor voedselherverdeling om de donatie van onverkochte levensmiddelen die veilig zijn voor menselijke consumptie te vergemakkelijken, waarbij de kosten voor de exploitanten redelijk blijven.

De OVAM monitort en beoordeelt de uitvoering van deze maatregelen ter preventie van levensmiddelenafval, met inbegrip van de naleving van de in het VLAREMA vastgestelde doelstellingen voor de vermindering van levensmiddelenafval.”;

5° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. De ontwerpen van preventieprogramma’s of de ontwerpen van wijziging van preventieprogramma’s worden bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en voor een termijn van twee maanden ter inzage gelegd bij OVAM. Gedurende die termijn kan iedereen bezwaren of opmerkingen schriftelijk ter kennis brengen van OVAM. OVAM publiceert de ontwerpen op haar website en informeert de lokale besturen over die publicatie en de manier waarop bezwaren of opmerkingen kunnen worden geformuleerd.”;

6° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

“§5. De Vlaamse Regering stelt de preventieprogramma’s of wijzigingen daarvan vast, rekening houdend met de gegeven adviezen en met de ingediende bezwaren of opmerkingen. De Vlaamse Regering licht toe op welke manier rekening werd gehouden met de ingediende bezwaren en opmerkingen in een verslag dat wordt gevoegd bij de bekendmaking, vermeld in paragraaf 6.”;

7° in paragraaf 6 wordt de zin “Ze liggen ter inzage bij OVAM, de provincies en de gemeenten en worden geplaatst op de website van OVAM.” vervangen door de zin “Ze worden gepubliceerd op de website van OVAM.”;

8° in paragraaf 9 wordt het woord "gewestelijk" vervangen door de woorden "door de Vlaamse regering goedgekeurd" en wordt het woord "verbindende" vervangen door het woord "bindende".

Art. 11. In artikel 18, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 februari 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 6 wordt de zinsnede "In het bijzonder bevatten de uitvoeringsplannen ten minste de volgende elementen:" vervangen door de zinsnede "OVAM neemt de volgende elementen op in de uitvoeringsplannen:";

2° paragraaf 7 wordt vervangen door wat volgt:

"§7. De ontwerpen van uitvoeringsplannen of de ontwerpen van wijziging van de uitvoeringsplannen worden bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en voor een termijn van twee maanden ter inzage gelegd bij OVAM. Gedurende die termijn kan iedereen bezwaren of opmerkingen schriftelijk ter kennis brengen van OVAM. OVAM publiceert de ontwerpen op haar website en informeert de lokale besturen over die publicatie en de wijze waarop bezwaren of opmerkingen kunnen worden geformuleerd.";

3° in paragraaf 9 wordt de zin "Als de Vlaamse Regering de uitgebrachte adviezen niet volgt of niet aan de ingediende bezwaren of opmerkingen tegemoetkomt, hetzij geheel of gedeeltelijk, dan verantwoordt ze dat in een verslag dat wordt gevoegd bij de bekendmaking, vermeld in paragraaf 10." vervangen door de zin "De Vlaamse Regering licht toe op welke manier rekening is gehouden met de ingediende bezwaren en opmerkingen in een verslag dat wordt gevoegd bij de bekendmaking, vermeld in paragraaf 10.";

4° in paragraaf 10 wordt de zin "Ze liggen ter inzage bij OVAM, de provincies en de gemeenten en worden geplaatst op de website van OVAM." vervangen door de zin "Ze worden gepubliceerd op de website van OVAM.";

5° in paragraaf 12 wordt het woord "gewestelijk" vervangen door de woorden "door de Vlaamse regering goedgekeurd" en wordt het woord "verbindende" vervangen door het woord "bindende".

Art. 12. In artikel 30, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet, wordt de zin "Telkens als gevaarlijke afvalstoffen worden vervoerd, moet er een identificatieformulier bijgevoegd zijn, al dan niet in elektronische vorm, met de toepasselijke gegevens, vermeld in bijlage I B van verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen." vervangen door de zin "Als gevaarlijke afvalstoffen worden vervoerd, moet er een identificatieformulier bijgevoegd zijn met de toepasselijke gegevens, vermeld in bijlage I B van verordening (EU) 2024/1157.".

Art. 13. In artikel 33/5, eerste lid van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 2° wordt vervangen door wat volgt:

“2° alle dak- en gevelbekledingen, dakgoten, schouwhoeden, ventilatiekappen, rookgas- en hemelwaterafvoerkanalen, bestaande uit asbestcement als ze zich aan de buitenzijde bevinden.”;

2° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De verplichtingen, vermeld in het eerste lid, gelden niet voor materialen in of aan een beschermd goed die overeenkomstig artikel 6.4.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 niet weggenomen mogen worden.”;

3° in het bestaande tweede lid, dat nu het derde lid wordt, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) het woord “asbestinventarisatetest” wordt vervangen door de zinsnede “asbestinventarisatetest, een asbestinventarisatetest gemene delen, een asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen of een aangepast asbestinventarisatetest”;

b) tussen het woord “andere” en het woord “constructies” wordt het woord “publieke” ingevoegd;

4° aan het bestaande derde lid, dat nu het vierde lid wordt, wordt de volgende zinsnede toegevoegd “als het op basis van hun bouwtechnische karakteristieken of omwille van de maatschappelijke impact niet redelijk of proportioneel is om tegen de datum, vermeld in het eerste lid, aan die verplichting te voldoen.”.

Art. 14. In artikel 33/6 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019 en gewijzigd bij het decreet van 20 mei 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het eerste en het tweede lid wordt er een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De verplichtingen, vermeld in het eerste lid, gelden niet voor materialen in of aan een beschermd goed die overeenkomstig artikel 6.4.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 niet weggenomen mogen worden.”;

2° in het bestaande tweede lid, dat nu het derde lid wordt, wordt tussen de woorden “en het” en de woorden “veilig beheer” de woorden “formuleren van adviezen voor een” ingevoegd;

3° het bestaande derde lid, dat nu het vierde lid wordt, wordt vervangen door wat volgt:

“Voor publieke constructies met risicobouwjaar waarvoor de eigenaar overeenkomstig artikel 33/9 over een asbestinventarisatetest, een asbestinventarisatetest gemene delen, een asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen of een aangepast asbestinventarisatetest moet beschikken, bewijst dit attest of al dan niet aan de verplichting, vermeld in het

eerste lid, 1°, is voldaan. Voor de andere constructies met risicobouwjaar kan de Vlaamse Regering bepalen hoe de naleving van deze verplichting kan worden aangetoond.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024, wordt een artikel 33/6/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 33/6/1. Met behoud van de toepassing van artikel 33/5, eerste lid, 2°, ontdoet elke eigenaar van een constructie met risicobouwjaar zich tegen 1 januari 2034 van alle dak- en gevelbekleding, die zich aan de buitenzijde bevindt, bestaande uit asbestcement bij een dak- en geveloppervlakte gelijk aan of groter dan 500 vierkante meter.

De verplichting, vermeld in het eerste lid, geldt niet voor materialen in of aan een beschermd die overeenkomstig artikel 6.4.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 niet weggenomen mogen worden.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de verplichting, vermeld in het eerste lid. De Vlaamse Regering kan een uitstel verlenen voor de verplichting, vermeld in het eerste lid, voor een duur van maximaal twee jaar, zowel voor bepaalde doelgroepen als voor bepaalde categorieën van constructies met risicobouwjaar.”.

Art. 16. In artikel 33/7 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019 en gewijzigd bij het decreet van 20 mei 2022, wordt de zinsnede “en 33/6” vervangen door de zinsnede “, 33/6 en 33/6/1”.

Art. 17. In artikel 33/9 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019 en gewijzigd bij de decreten van 26 februari 2021, 20 mei 2022 en 17 mei 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden tussen het eerste en het tweede lid twee leden ingevoegd, die luiden als volgt:

“In afwijking van het eerste lid en met behoud van de toepassing van artikel 33/14, beschikt de eigenaar van een constructie met risicobouwjaar uiterlijk op 31 december 2029 over een asbestinventarisatetest en indien van toepassing een asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen, als die constructie:

- 1° gebruikt wordt door een werkgever die er werknemers tewerkstelt;
- 2° gebruikt wordt als onderwijsinstelling;
- 3° hoofdzakelijk gebruikt wordt voor recreatieve activiteiten voor jeugd zijnde personen tot en met dertig jaar.

In afwijking van het eerste en het tweede lid, beschikt de eigenaar van volgende constructies uiterlijk op 31 december 2031 over een aangepast asbestinventarisatetest en, indien van toepassing, een asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen:

- 1° een openbare, technische toegankelijke constructie met risicobouwjaar;
- 2° een toegankelijke constructie met risicobouwjaar met gevoelig karakter.”;

2° in paragraaf 1 wordt het bestaande tweede lid, dat het vierde lid wordt, vervangen door wat volgt:

"In afwijking van het eerste tot en met het derde lid en met behoud van de toepassing van artikel 33/14, beschikt de vereniging van mede-eigenaars van een toegankelijke constructie met risicobouwjaar onder het stelsel van mede-eigendom over een afzonderlijk asbestinventarisatetest voor de gemene delen uiterlijk op 31 december 2026.";

3° paragraaf 1, derde lid, dat het vijfde lid wordt, wordt vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering kan bepaalde categorieën of onderdelen van toegankelijke constructies met risicobouwjaar uitsluiten van de verplichtingen, vermeld in het eerste tot en met het vierde lid, als het op basis van hun bouwtechnische karakteristieken niet redelijk of proportioneel is om aan die verplichtingen te voldoen. De Vlaamse Regering kan hiervoor de nadere regels vaststellen.

De Vlaamse Regering kan een uitstel voor een duur van maximaal vier jaar verlenen voor de verplichting, vermeld in het derde lid, zowel voor bepaalde doelgroepen als voor bepaalde categorieën van constructies met risicobouwjaar als het op basis van hun bouwtechnische karakteristieken of omwille van de maatschappelijke impact niet redelijk of proportioneel is om tegen de datum, vermeld in het derde lid, aan die verplichting te voldoen.

De Vlaamse Regering kan een uitstel verlenen voor een duur van maximaal twee jaar voor de verplichting om onder het stelsel van mede-eigendom over een afzonderlijk asbestinventarisatetest voor de gemene delen te beschikken, vermeld in het vierde lid, voor toegankelijke constructies met risicobouwjaar waarin minder dan vijftien wooneenheden aanwezig zijn.

De Vlaamse Regering kan de verplichting tot de opmaak van een asbestinventaris of een aangepaste asbestinventaris om een asbestinventarisatetest, een asbestinventarisatetest gemene delen, een asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen of een aangepast asbestinventarisatetest te verkrijgen, vermeld in het eerste tot en met het vierde lid, verder uitwerken. De Vlaamse Regering kan richtlijnen bepalen voor gebouwen en gebouweenheden bij de opmaak van een asbestinventaris of een aangepaste asbestinventaris.";

4° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

"Elke verhuurder van een toegankelijke constructie met risicobouwjaar overhandigt het asbestinventarisatetest, het aangepast asbestinventarisatetest en, indien van toepassing, het asbestinventarisatetest gemene delen of het asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen aan de huurder:
1° voor het afsluiten van een huurovereenkomst, als de eigenaar op dat ogenblik beschikt over een asbestinventarisatetest, een aangepast asbestinventarisatetest, een asbestinventarisatetest gemene delen of een asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen voor de toegankelijke constructie met risicobouwjaar;

2° binnen een termijn van één maand na de datum van afgifte, vermeld op het asbestinventarisatetest, het aangepast asbestinventarisatetest, het asbestinventarisatetest gemene delen of het asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen als dat attest uitgereikt werd tijdens een lopende huurperiode.

Met behoud van de toepassing van artikel 33/14 overhandigt de eigenaar van een toegankelijke constructie met risicobouwjaar vanaf 1 januari 2030 aan de huurder een asbestinventarisatetest en indien van toepassing een asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen voor het afsluiten van een huurovereenkomst voor een woning bestemd als hoofdverblijfplaats voor de huurder.

Met behoud van de toepassing van artikel 33/14 overhandigt elke eigenaar van een toegankelijke constructie met risicobouwjaar het beschikbare asbestinventarisatetest, het aangepast asbestinventarisatetest en, indien van toepassing, het asbestinventarisatetest gemene delen of het asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen aan een houder van een gebruiksrecht van de toegankelijke constructie met risicobouwjaar binnen een termijn van één maand na afgifte, vermeld op het asbestinventarisatetest, het aangepast asbestinventarisatetest, het asbestinventarisatetest gemene delen of het asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen.

De Vlaamse Regering kan de verplichting tot het overhandigen van het asbestinventarisatetest, het aangepast asbestinventarisatetest, en indien van toepassing een asbestinventarisatetest gemene delen of een asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen, vermeld in het eerste tot en met het derde lid verder uitwerken.”.

Art. 18. In artikel 33/10 van hetzelfde decreet, ingevoegd door het decreet van 29 maart 2019 en gewijzigd bij de decreten van 26 februari 2021, 20 mei 2022 en 17 mei 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Een aangepast asbestinventarisatetest wordt verkregen nadat een aangepaste asbestinventaris is opgemaakt.

De eigenaar van de constructie met risicobouwjaar geeft in een opdrachtovereenkomst opdracht aan een asbestdeskundige inventarisatie om een asbestinventaris of aangepaste asbestinventaris op te stellen. De Vlaamse Regering kan de verdere inhoud van die opdrachtovereenkomst bepalen.

De eigenaar kan aanvullend onderzoek laten uitvoeren door de asbestdeskundige inventarisatie bij de opmaak van een asbestinventaris of een aangepaste asbestinventaris. De eigenaar geeft daarvoor de opdracht via de opdrachtovereenkomst.”;

2° in paragraaf 2 worden volgende wijzigingen aangebracht:

a) in punt 5° wordt tussen het woord "over" en het woord "urgente" de zinsnede "het veilig verwijderen en het veilig beheer van de asbesthoudende materialen, met in het bijzonder over de" ingevoegd;

b) er wordt een tweede lid toegevoegd dat luidt als volgt:

"De aangepaste asbestinventaris bevat minstens:

- 1 ° de identificatie van de toegankelijke constructie met risicobouwjaar;
- 2 ° een opsomming van de aangetroffen asbesthoudende en asbestverdachte materialen;
- 3 ° een aanduiding van de geïnventariseerde asbesthoudende materialen waarvoor conform artikel 33/5 of 33/6 een verwijderingsplicht geldt;
- 4° een risico-evaluatie van de asbesthoudende materialen.";

3° in paragraaf 3, eerste lid, worden tussen het woord "asbestinventaris" en het woord "wordt" de woorden "of aangepaste asbestinventaris" ingevoegd;

4° in paragraaf 3, tweede lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de eerste zin worden de woorden "ingesloten of bedekte" opgeheven;

b) in de eerste zin worden na het woord "asbestinventaris" de woorden "of aangepaste asbestinventaris" toegevoegd.

c) er wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt "De eigenaar bezorgt aan de asbestdeskundige inventarisatie de beschikbare informatie en documenten die de asbestdeskundige opvraagt voor het uitvoeren van een asbestinventaris of een aangepaste asbestinventaris.";

5° paragraaf 3, derde lid, wordt vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering bepaalt hoe het inspectieprotocol asbestinventarisatie wordt vastgesteld. De Vlaamse Regering kan de verdere inhoud van het inspectieprotocol asbestinventarisatie bepalen. Het inspectieprotocol asbestinventarisatie kan de modaliteiten voor volgende elementen bepalen:

- 1° de opdrachtovereenkomst;
- 2° het verstrekken van documenten en informatie aan de asbestdeskundige inventarisatie door de eigenaar;
- 3° de afbakening van het te inventariseren inspectiegebied;
- 4° de constructies en materialen die bijkomend deel moeten uitmaken van de asbestinventaris en aangepaste asbestinventaris;
- 5° de constructies of materialen die uitgesloten zijn van de asbestinventaris en aangepaste asbestinventaris;
- 6° het opmaken en wijzigen van een asbestinventaris en aangepaste asbestinventaris voor een gebouw, gebouweenheid, wooneenheid, gemene delen en gemeenschappelijk gebruikte delen;
- 7° de eventuele onderzoeksbeperkingen;
- 8° het uitvoeren van het aanvullend onderzoek;
- 9° de beoordeling van bewijsdocumenten;
- 10° het uitvoeren van de monsternamen;

- 11° de analyse van de monsters door een laboratorium en het rapport van de analyse;
- 12° het opladen van documenten en het invoeren van gegevens in de databank asbestinventarisatie;
- 13° de regels omtrent de risico-evaluatie;
- 14° het formuleren van adviezen over het veilige beheer en over de verwijderingsmethode van asbesthoudende materialen;
- 15° het inkorten van de geldigheidsduur van het asbestinventarisatetest, het aangepast asbestinventarisatetest, het asbestinventarisatetest gemene delen en het asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen;
- 16° de verdere inhoud van het asbestinventarisatetest, het aangepast asbestinventarisatetest, het asbestinventarisatetest gemene delen en het asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen;
- 17° de aflevering en raadpleging van het asbestinventarisatetest, het aangepast asbestinventarisatetest, het asbestinventarisatetest gemene delen en het asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen via de databank asbestinventarisatie.”;

6° in paragraaf 3, worden in het bestaande vierde lid, dat het vijfde lid wordt, tussen het woord “asbestinventaris” en de zinsnede “kan opmaken”, de woorden “of aangepaste asbestinventaris” ingevoegd;

7° in paragraaf 3, worden in het bestaande vijfde lid, dat het zesde lid wordt, tussen het woord “asbestinventaris” en de zinsnede “op te maken”, de woorden “of aangepaste asbestinventaris” ingevoegd;

8° in paragraaf 4, eerste lid, wordt tussen het woord “asbestinventaris” en het woord “in” de woorden “of aangepaste asbestinventaris” ingevoegd.

Art. 19. In artikel 33/11 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019 en gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “asbestinventaris” wordt vervangen door de woorden “asbestinventaris of aangepaste asbestinventaris”;

2° de zinsnede “asbestinventarisatetest,” wordt telkens vervangen door de zinsnede “asbestinventarisatetest, aangepast asbestinventarisatetest,”.

Art. 20. In artikel 33/12 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019, wordt het woord “asbestinventaris” vervangen door de woorden “asbestinventaris of aangepaste asbestinventaris”.

Art. 21. Artikel 33/13 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019, wordt opgeheven.

Art. 22. In artikel 33/14, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019 en vervangen het decreet van 17 mei 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “gebruikte delen bij het sluiten van de overeenkomst” vervangen door de woorden “gebruikte delen”;

2° het tweede lid wordt opgeheven;

3° de zinsnede "in artikel 33/9, §1, tweede lid" wordt telkens vervangen door de zinsnede "in artikel 33/9, §1, vierde lid".

Art. 23. Aan artikel 33/15 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019, worden de woorden "en de constructie met risicobouwjaar met gevoelig karakter" toegevoegd.

Art. 24. In artikel 33/16 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019 en gewijzigd bij het decreet van 26 februari 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord "certificatie-instelling" wordt telkens vervangen door de woorden "certificatie-instelling asbest",

2° het tweede en het derde lid worden vervangen door wat volgt:

"De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de opleiding, het examen en de certificering van een asbestdeskundige inventarisatie, de nadere regels voor de kwaliteitsborging en de sanctionering, de voorwaarden voor het gebruik van het certificaat en de voorwaarden en de procedure tot sanctionering, schorsing, opheffing van de schorsing en opheffing van het certificaat.

Certificatie-instellingen asbest voor de opleiding en de certificering van asbestdeskundigen inventarisatie en de kwaliteitsborging en de sanctionering ervan beschikken over een erkenning. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden en de procedure voor de erkenning, de voorwaarden en de procedure voor de sanctionering, schorsing, opheffing van de schorsing en opheffing van de erkenning, en de voorwaarden voor het gebruik van de erkenning. De Vlaamse Regering legt ook de taken en kwaliteitseisen vast van de certificatie-instelling asbest, bepaalt de regels over het toezicht op de werking van de certificatie-instelling asbest en kan een instantie aanwijzen die ermee belast is de erkenning van de certificatie-instellingen asbest te controleren en te sanctioneren.";

3° tussen het vierde en het vijfde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De certificatie-instelling asbest geeft de gegevens voor de opleiding en de certificering van asbestdeskundigen inventarisatie en de kwaliteitsborging en de sanctionering in een certificatieplatform in. De asbestdeskundigen inventarisatie worden daartoe uniek geïdentificeerd in het certificatieplatform, beheerd door OVAM.";

4° aan het bestaande vijfde lid, dat het zesde lid wordt, wordt de volgende zin toegevoegd:

"De Vlaamse Regering kan verdere regels opstellen voor het gebruik van het certificatieplatform.".

5° er wordt een zevende lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor de opleiding, het examen en de certificering, de kwaliteitsborging en de sanctionering van een asbestdeskundige inventarisatie als vermeld in dit artikel, de erkenning van een certificatie-instelling asbest als vermeld in het derde lid en het gebruik van het certificatieplatform als vermeld in het vijfde lid, kan een certificatiereglement opgesteld worden. De Vlaamse Regering kan bepalen hoe dit certificatiereglement wordt vastgesteld en kan de inhoud ervan bepalen.”.

Art. 25. In artikel 33/17 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 20 mei 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “sectorraad Asbest” worden telkens vervangen door de woorden “sectorraad asbest”;

2° de woorden “certificatie-instelling Asbest” worden telkens vervangen door de woorden “certificatie-instelling asbest”;

3° in het tweede lid, 1°, wordt het woord “interne” opgeheven”;

4° in het tweede lid, 2°, wordt de zinsnede “, schorsings- of opheffingsdossiers” vervangen door de zinsnede “van of over certificaathouders, of over schorsings- of opheffingsdossiers”.

Art. 26. In hoofdstuk 3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019 en gewijzigd bij het decreet van 26 februari 2021, wordt een artikel 33/18 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 33/18. Een asbestdeskundige asbestincidenten kan een gemeente na een asbestincident bijstaan bij de afbakening van de verontreiniging door de asbestafvalresten en de sanering ervan begeleiden.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen waaraan een asbestdeskundige asbestincidenten moet voldoen om aangesteld te kunnen worden door een gemeente en kan de modaliteiten bepalen voor de begeleiding, afbakening en sanering van de asbestafvalresten.”.

Art. 27. In artikel 66, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 29 maart 2019 en 26 februari 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het eerste lid wordt tussen de woorden “stalen van” en het woord “afvalstoffen” de zinsnede “materialen,” ingevoegd;

2° aan het tweede lid wordt een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° het aanstellen, aanduiden, erkennen, controleren, sanctioneren en opvolgen van instellingen voor het uitvoeren van controles en keuringen die aan de registratie zijn gekoppeld, en desgevallend voor het daarbij verlenen van certificeringen en erkenningen in de context van systemen van kwaliteitsborging als vermeld in artikel 13, §2.”;

3° het zesde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering kan derden een retributie laten betalen om gegevens uit de databank asbestinventarisatie, vermeld in artikel 33/10, §4, eerste lid, te raadplegen.”;

4° er worden een achtste en een negende lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“De Vlaamse regering kan bij invoer, uitvoer of doorvoer van afvalstoffen de kennisgever en, als dat nodig is, de opdrachtgever een retributie laten betalen om de passende en evenredige administratieve kosten voor de uitvoering van de kennisgevings- en toezichtsprocedures en de normale kosten voor passende analyses en inspecties, vermeld in artikel 30 van verordening (EU) 2024/1157, te dekken.

De Vlaamse Regering kan de beoordeling van een aanvraag tot statuut van vooraf goedgekeurde inrichting voor nuttige toepassing in het kader van grensoverschrijdende transporten als vermeld in artikel 14 van verordening (EU) 2024/1157, afhankelijk stellen van de betaling van een retributie.”;

5° er wordt een tiende lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan derden een retributie laten betalen om het uitwisselingsplatform te gebruiken dat de uitwisseling van identificatieformulieren regelt overeenkomstig artikel 6, §2, tweede lid.”.

Hoofdstuk 4. Inwerkingtredingsbepalingen

Art. 28. Artikel 3, artikel 4, 4°, artikel 8, artikel 12 en artikel 27, 3°, treden in werking op 21 mei 2026.

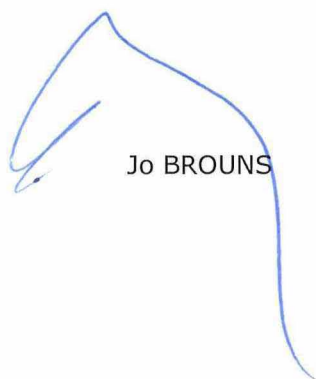
Art. 29. Artikel 15 treedt in werking op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

VOORONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 5 APRIL 1995 HOUDENDE ALGEMENE BEPALINGEN INZAKE MILIEUBELEID EN HET DECREET VAN 23 DECEMBER 2011 BETREFFENDE HET DUURZAAM BEHEER VAN MATERIAALKRINGLOPEN EN AFVALSTOFFEN WAT BETREFT DE IMPLEMENTATIE VAN DIVERSE EUROPESE VERORDENINGEN EN RICHTLIJNEN EN DE VERSTERKING VAN HET ASBESTAFBOUWBELEID

Samenvatting

Met dit decreetaal traject wordt beoogd om een aantal wijzigingen door te voeren aan het Decreet algemene bepalingen milieubeleid (DABM) en het Materialendecreet met als doel: implementatie van Europese wetgeving, optimaliseren en versterken van het asbestafbouwbeleid, vereenvoudiging op een aantal punten en een betere kwaliteitsborging.

Implementatie van Europese wetgeving

Voor de taken zoals opgenomen in hoofdstuk VIII van de Verordening 2023/1542 inzake batterijen en afgedankte batterijen wordt OVAM aangeduid als bevoegde autoriteit.

De implementatie van verordening 2024/1157 betreffende de overbrenging van afvalstoffen (tegen 21 mei 2026) betreft veelal technische aanpassingen.

De herziening van de Kaderrichtlijn afval legt op dat elke lidstaat een specifiek programma voor de preventie van levensmiddelenafval moet vaststellen en monitoren.

Daarnaast creëert dit ontwerpdecreet ook de nodige rechtsgronden in het DABM en het Materialendecreet voor de taken van Moimakers. In uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor zwerfvuil – conform de SUP-richtlijn – zal OVAM niet alleen middelen ontvangen voor haar zwerfvuilbeleid maar ook instaan voor de verdeling van de zwerfvuilheffing naar andere overheidsactoren..

Optimaliseren en versterken van het asbestafbouwbeleid

Er wordt de mogelijkheid voorzien om een verwijderplicht in te voeren voor constructies met grote oppervlaktes asbestcement dak- of gevelbekleding in de buitenschil. Bepaalde doelgroepen en bepaalde specifieke constructies zullen versneld over een asbestinventarisatetest moet beschikken tegen 2030 of vanaf 2030 ipv tegen 2032. Dit betekent een vervroeging met twee jaar ten aanzien van andere risicogebouwen. Deze bepaling is van toepassing op gebouwen gebruikt door jeugd en/of gebouwen met reeds bestaande federale werkgeversverplichting tot asbestinventarisatie. Bij het afsluiten van nieuwe huurovereenkomsten moet de eigenaar vanaf 2030 over een asbestinventarisatetest beschikken. Een definitie van toegankelijke constructie met risicobouwjaar met gevoelig karakter wordt ingevoerd voor sites gebruikt voor penitentiaire, nucleaire of militaire doeleinden wordt. We geven invulling aan de alternatieve rapportagevorm "aangepast asbestatetest" voor openbare, technische toegankelijke constructies met risicobouwjaar en toegankelijke constructies met risicobouwjaar met gevoelig karakter. Andere wijzigingen zijn gericht op kwaliteitsborging van het asbestatetest en de verduidelijking van rechtsgronden.

Vereenvoudiging en kwaliteitsborging

Diverse wijzigingen worden doorgevoerd om tot een eenvoudiger, uniformer en kwaliteitsvollere toepassing van de wetgeving te komen: bemalingswater wordt uitgesloten van het toepassingsgebied van het Materialendecreet, de definitie bedrijfsafval wordt aangepast, en een aantal wijzigingen hebben tot doel om de opmaak van een uitvoeringsplan of preventieprogramma minder zwaar te maken. De algemene registerplicht voor meldingsplichtige verwerkers wordt

bijgestuurd. Een registerplicht is belangrijk om bepaalde voorwaarden beter te kunnen afdwingen bij bepaalde specifieke actoren.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Dit decreet wijzigt het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) en het materialendecreet.

1. Hiermee wordt invulling gegeven aan de implementatie van een aantal Europese richtlijnen en verordening, meer concreet:

- SUP-richtlijn (Richtlijn (EU) 2019/904 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu;
- Verordening (EU) 2023/1542 inzake batterijen en afgedankte batterijen;
- Verordening (EU) 2024/1157 betreffende de overbrenging (import en export) van afvalstoffen;
- Richtlijn (EU) 2025/1892 betreffende van 10 september 2025 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen.

2. Voor het asbestafbouwbeleid wijzen we op volgende adviezen.

- Resolutie over de erkenning van asbestslachtoffers, de bijkomende financiering door voormalige asbestproducenten en het versnellen van het asbestafbouwbeleid van 4 april 2025, waarbij o.m. wordt gevraagd om het asbestafbouwbeleid te versterken en te versnellen.
- Briefadvies van Minaraad en SERV bij het actieplan asbestafbouw (januari 2024), met o.m. volgende relevantie passages: *"De raden herhalen hun vraag om de inventarisatieverplichting van asbest uit te breiden naar verhuur van risico-woningen en om een gefaseerde verwijderingsplicht voor residentiële risico-woningen te overwegen. ... De Raden vragen om de rechten van de huurder op een asbestveilige woning voorop te stellen, en om te zorgen voor duidelijke informatie aan huurders over de status van hun woonst en hun rechten in geval de woning als onvoldoende veilig kan worden beschouwd."* en *"Verder vroegen de Raden in 2018 om ook een gefaseerde verwijderingsplicht voor residentiële risico-woningen te overwegen, met bijzondere aandacht voor sociaal kwetsbare groepen."*

B. Inhoud

Probleemstelling en beleidsmaatregelen

Met dit decreetaal traject wordt beoogd om een aantal wijzigingen door te voeren op meerdere punten.

IMPLEMENTATIE VAN EUROPESE WETGEVING

Een aanvulling van de taken van OVAM in het Decreet Algemene Bepaling Milieubeleid (DABM) en versterking van de rechtsgronden in het Materialendecreet is nodig om de taken van OVAM met betrekking tot zwerfvuil en sluikstorten, en nieuwe taken in uitvoering van verschillende Europese verordeningen en

richtlijnen, zoals verordening (EU) 2023/1542 (batterijen) en verordening (EU) 2024/1157 (grensoverschrijdend transport van afvalstoffen).

A. Om invulling te geven aan de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor zwerfvuil – in uitvoering van de **SUP-richtlijn** (Richtlijn (EU) 2019/904 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu) – gaf de Vlaamse regering haar definitieve goedkeuring aan het interregionale Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de **uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil** ('ISA UPV en Zwerfvuil'). De goedkeuring van dit 'ISA UPV en Zwerfvuil' heeft tot gevolg dat OVAM over eigen middelen zal beschikken voor het voeren van een zwerfvuilbeleid. Het gaat hierbij over de taken die momenteel reeds door Mooimakers worden uitgevoerd om uitvoering te geven aan het zespilbeleid ([Over Mooimakers](#) | [Mooimakers.be](#)). Mooimakers is op dit moment nog een vrijwillig initiatief tegen zwerfvuil en sluikestort van OVAM, Fost Plus en de VVSG, gefinancierd vanuit de verpakkingen- en tabakssector. Mooimakers voert onderzoek, stimuleert kennisuitwisseling en educatie, organiseert campagnes, ondersteunt op een proactieve manier alle actoren die zich engageren in de strijd tegen zwerfvuil en zet zelf aanstekelijke acties op. Dit ontwerpdecreet creëert de nodige rechtsgronden voor de taken van Mooimakers in het DABM en het Materialendecreet.

Daarnaast werd OVAM aangeduid als de instelling die voor het Vlaamse Gewest de UPV-heffing zal ontvangen en de verdeling tussen de diverse overheidsinstanties van de ontvangsten van de zwerfvuilheffing organiseert. Ook deze taken werden verankerd.

B. OVAM zal als bevoegde autoriteit de taken op zich nemen zoals opgenomen in hoofdstuk VIII van de **Verordening 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen** met betrekking tot het beheer van afgedankte batterijen (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid). We versterken hiervoor de rechtsgrond.

C. De **Europese verordening 2024/1157 betreffende de overbrenging** (import en export) **van afvalstoffen** (EVOA) werd in 2024 herzien. Naar aanleiding daarvan moeten zowel in het DABM als in het Materialendecreet een aantal wijzigingen worden doorgevoerd.

Verwijzingen naar de oude verordening moeten vervangen worden door verwijzingen naar de nieuwe verordening. Om niet steeds de volledige titel van de verordening te moeten hanteren, voeren we in artikel 3 van het Materialendecreet ook een definitie in voor "verordening (EU) 2024/1157". De herziening van de verordening leidde tot een verschuiving van artikelnummers. Ook bij verwijzingen naar specifieke artikelen uit de verordening moeten dus aanpassingen gebeuren.

De rechtsgrond voor het innen van een retributie voor de administratieve kosten verbonden aan de kennisgevings- en toezichtsprocedure blijft behouden, maar verschuift van artikel 14 naar artikel 66 waar ook alle andere retributies vermeld staan. Verder wordt dit aangevuld met een rechtsgrond om ook dergelijke retributie te vragen voor het behandelen van bijlage VII-procedures en voor aanvragen voor de goedkeuringen als vooraf goedgekeurde inrichting voor nuttige toepassing van afvalstoffen, zoals ook voorzien is in de verordening. Het louter creëren van een rechtsgrond voor deze retributies, in lijn met de verordening, wil nog niet zeggen dat die effectief worden doorgevoerd. Daarvoor is zowel verder onderzoek als een aanpassing van het VLAREMA nodig.

D. Op 16 oktober 2025 trad **Richtlijn 2025/1892** tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen, in werking. De **herziening van de Kaderrichtlijn afval** legt op dat elke lidstaat een specifiek **programma voor de**

preventie van levensmiddelenafval moet vaststellen en monitoren. Het programma moet bovendien bepaalde maatregelen bevatten (gedragsverandering, opsporen en aanpakken van inefficiënties in de keten, aanmoedigen van voedselschenken, opleidingen ...). De lidstaten hebben 20 maanden de tijd om deze herziening om te zetten in hun wetgeving.

OPTIMALISEREN EN VERSTERKEN VAN HET ASBESTAFBOUWBELEID

Diverse wijzigingen worden doorgevoerd om het beleid te optimaliseren en versterken, waarvan de inhoudelijk belangrijkste zijn:

Toegankelijke constructie met risicobouwjaar met gevoelig karakter

We voegen deze definitie toe. Bij de opmaak van een asbestinventaris heeft de asbestdeskundige vrije toegang nodig tot alle constructiedelen en wordt veelvuldig beeldmateriaal verzameld en plannen opgemaakt of gebruikt. De definitie benoemt limitatief toegankelijke constructies met risicobouwjaar die in aard van gebruik onderhevig zijn aan specifieke veiligheidsvoorschriften waardoor een normale uitvoering en rapportage van een asbestinventaris niet mogelijk is. De afbakening is beperkt tot sites gebruikt voor penitentiaire, nucleaire of militaire doeleinden.

Aangepast asbestinventarisatetest

We geven hiermee invulling aan de alternatieve rapportagevorm voor openbare, technische toegankelijke constructies met risicobouwjaar en toegankelijke constructies met risicobouwjaar met gevoelig karakter. Omwille van de aard van het gebruik en de constructietechnische kenmerken is de klassieke rapportage van een asbestinventarisatetest niet geschikt. Het aangepast asbestinventarisatetest wordt eveneens door OVAM afgeleverd na een correcte ingave van een aangepaste rapportage van de asbestinventarisgegevens. De asbestinventaris wordt eveneens door een gecertificeerd asbestdeskundige inventarisatie opgemaakt. Deze aangepaste rapportage focust op de essentiële gegevens die OVAM nodig heeft om de asbestveilige toestand van de constructies te kunnen monitoren. De eigenaar en beheerder van deze constructies behoren zelf de eventuele ruimere asbestinventarisgegevens.

Uitbreiding verwijdermijlpaal 2034

Er wordt de mogelijkheid voorzien om een verwijderplicht in te voeren voor constructies met grote oppervlaktes asbestcement dak- of gevelbekleding in de buitenschil. Bij publieke constructies bestond al een algemene verwijderplicht voor asbestcementen dak- en gevelbekleding. Bij stormschade maar vooral bij brand verspreiden asbestdeeltjes zich in de ruime omgeving. Deze incidenten doen zich in Vlaanderen wekelijks voor, in het voorjaar van 2025 nog op grote schaal bij een asbestbrand in Brugge. Het saneren van het publieke domein en private tuinen kost gemeenten daarbij veel geld. Deze uitgaven kunnen ze zelden recupereren van de eigenaar of beheerder van het bronperceel omdat brandverzekeringen deze gevolgschade nagenoeg nooit dekken. Hoe groter de oppervlakte asbestcement in de buitenschil, hoe groter de potentiële verontreinigingsperimeter in de omgeving. De oppervlakte kan een dak- of gevelbekleding individueel omvatten of opgeteld indien beiden voorkomen.

De activeerbare uitbreiding van de verwijdermijlpaal 2034 komt tegemoet aan de maatschappelijk vraag om het risico op grootschalige asbestincidenten terug te dringen en aan het verzoek vanwege SERV, SALV en Minaraad in een advies van 25 januari 2024 bij het versterkte Actieplan Asbestafbouw om een gefaseerde verwijderingsplicht te overwegen, waarbij rekening wordt gehouden met de kosten-batenverhouding en prioriteit wordt gegeven aan acties met het grootste gezondheidsrendement.

Versneld asbestinventarisatetest

Bepaalde doelgroepen en eigenaars van bepaalde specifieke constructies zullen versneld over een asbestinventarisatetest moeten beschikken, nl. tegen 2030 of vanaf 2030 ipv tegen 2032. Dit betekent een vervroeging met twee jaar ten opzichte van de bestaande verplichting voor alle constructies met risicobouwjaar tegen 2032. Deze bepaling is van toepassing op gebouwen in gebruik door jeugd en/of gebouwen met reeds bestaande federale werkgeversverplichting tot asbestinventarisatie. Bij het afsluiten van nieuwe huurovereenkomsten moet de eigenaar vanaf 2030 over een asbestinventarisatetest beschikken. De vervroegde mijlpaal is daarom logisch en makkelijk te halen, maar ook noodzakelijk om in de periode tot 2032 de aanvragen voor asbestattesten voldoende te spreiden. Dit om een gezonde marktwerking te kunnen verzekeren. Zonder deze spreiding dreigt een overbevraging van asbestdeskundigen in 2030 en 2031 met risico op een vertraging of stilstand van vastgoedtransacties.

Dit versneld asbestattest komt tegemoet aan de krachtlijnen uit het versterkte Actieplan Asbestafbouw om een gespreide uitvoering van de generieke asbestinventarisatieplicht tegen uiterlijk 2032 te realiseren en om sterker in te zetten op risicogebouwen waar kinderen en jongeren veel tijd spenderen. Daarnaast komt dit versneld asbestattest ook tegemoet aan het herhaalde verzoek vanwege SERV, SALV en Minaraad in een advies van 25 januari 2024 bij dit actieplan om de asbestinventarisatieverplichting uit te breiden naar verhuur van woningen. Dit om zo een betere bescherming van huurders te waarborgen.

Informatieplicht

Verplichting voor de eigenaar om bij het opstellen van de asbestinventaris alle informatie waarover die beschikt over de aanwezigheid van asbest in diens constructie te verschaffen aan de asbestdeskundige zodat die die informatie kan opnemen in de asbestinventaris. Enkel op deze manier waarborgen we dat bij een overdracht alle beschikbare informatie over asbestmaterialen in de constructie in één overzichtelijk asbestinventarisatetest wordt bezorgd aan de nieuwe eigenaar.

Aanvullend onderzoek

Een nieuwe bepaling regelt de mogelijkheid voor de eigenaar om een aanvullend onderzoek te laten uitvoeren door de asbestdeskundige op het ogenblik dat die de opdracht geeft tot het opstellen van de asbestinventaris. Dit geeft invulling aan een reële behoefte van eigenaars en wordt als suggestie vermeld door Fedasbest in haar Memorandum. Dit onderzoek gaat verder dan de verplichtingen voor een standaard onderzoek en dat in het bijzonder voor:

- het opsporen van niet vast te stellen materialen met destructieve handelingen met het oog op de uitvoering van werken;
- het gedetailleerder afperken van het voorkomen van asbesthoudende materialen;
- het onderzoeken van bijkomende materialen of constructies met een meer gedetailleerde beschrijving van de asbestmaterialen met het oog op het opstellen van een asbestinventaris in het kader van de werkgeversverplichtingen.

Certificatieplatform

Er wordt een rechtsgrond opgenomen om de gegevens voor de certificering van de asbestdeskundigen op te nemen in een certificatieplatform beheerd door OVAM. Deze databank is nodig om de juiste toegangsrechten tot de databank asbestinventarisatie te beheren. Het zorgt er ook voor dat de certificatie-instellingen en OVAM op een eenvoudige manier kunnen opvolgen dat de asbestdeskundigen en de certificatie-instellingen op een correcte manier hun taken uitvoeren. Ten slotte kunnen op deze manier de meest essentiële gegevens van de asbestdeskundigen op een eenvoudige manier worden overgedragen als zij zich aansluiten bij een andere certificatie-instelling.

Daarnaast worden meerdere kleinere, veelal technische aanpassingen opgenomen om tot een juiste toepassing, heldere rechtsgrond en verdere verduidelijking te komen.

VEREENVOUDIGING & KWALITEITSBORGING

Diverse wijzigingen worden doorgevoerd om tot een eenvoudiger, uniformer en kwaliteitsvollere toepassing van de wetgeving te komen.

Bemalingswater

Het gebruik of het in de bodem brengen van bemalingswater wordt uitgesloten van het toepassingsgebied van het Materialendecreet. Op 21 juni 2024 werd de Grondwatertrein (wijziging Vlarem) definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dit wijzigingsbesluit heeft als doel het beheer van het grondwater te verbeteren. De eventuele risico's verbonden aan het verontreinigd zijn van bemalingswater worden hierin al voldoende opgevangen.

Definitie bedrijfsafval

Het Materialendecreet stelt dat afvalstoffen ofwel huishoudelijke afvalstoffen ofwel bedrijfsafvalstoffen zijn (artikel 22). De huidige definitie van bedrijfsafvalstoffen is onduidelijk en te beperkend. Op basis van een letterlijke interpretatie van de definitie van bedrijfsafvalstoffen kan worden geargumenteed dat bepaalde afvalstoffen noch huishoudelijk afval noch bedrijfsafval zijn, wat een juridisch vacuum creeert. Dit wordt rechtgezet.

Opmaak preventie- en uitvoeringsplannen

Een aantal wijzigingen zijn opgenomen om de opmaak van een uitvoeringsplan of preventieprogramma minder zwaar te maken. Een aantal archaische bepalingen worden geschrapt, zoals de (fysieke) terinzagelegging bij de gemeenten. Verder wordt verduidelijkt hoe moet worden teruggekoppeld over de inspraakprocedure in het verslag aan de Vlaamse Regering. Het is onmogelijk om op elke inspraakreactie afzonderlijk in detail te reageren. Daarom wordt duidelijk ingevoegd dat het verslag over de openbare procedure vooral moet aangeven op welke manier rekening werd gehouden met ingediende opmerkingen en bezwaren.

Register en kwaliteitsborging

De algemene registerplicht voor meldingsplichtige verwerkers wordt afgeschaft. In de plaats wordt de mogelijkheid voorzien om bepaalde actoren te kunnen verplichten zich te laten registreren bij OVAM. Een registerplicht is belangrijk om bepaalde voorwaarden beter te kunnen afdwingen bij actoren zoals verwerkers van bepaalde specifieke afvalstoffen in functie van kwaliteitsborgingsystemen. Momenteel wordt gewerkt aan een kwaliteitsborgingsstelsel voor onder meer ook verwerkers van residu's (restafval en gemengd bouw- en sloopafval). Een negatieve keuring of niet laten keuren moet dan kunnen leiden tot een schorsing van de registratie (en dus van de activiteiten).

Meer algemeen is een betere rechtsgrond nodig om voorwaarden op te leggen aan verwerkers van afvalstoffen. Belangrijk is dat het hier niet gaat over voorwaarden die gerelateerd zijn aan hinderaspecten of andere zaken die reeds via de omgevingsvergunning (VLAREM II) zijn geregeld. Het gaat over voorwaarden gerelateerd aan artikel 4 van het materialendecreet die typisch in VLAREMA worden uitgewerkt.

Om goed functionerende kwaliteitsborgingsystemen mogelijk te maken, is het nodig dat keuringsinstellingen op een onafhankelijke wijze de werking, bedrijfsprocessen en behaalde resultaten van bepaalde actoren in de afvalketen kunnen doorlichten. Om die onafhankelijkheid te waarborgen, wordt de mogelijkheid gecreeerd voor de Vlaamse Regering om de keuringsinstellingen te financieren via een systeem van retributies.

Interoperabiliteit

Het materialendecreet laat toe dat identificatieformulieren van afvaltransporten in elektronische of digitale vorm afgeleverd worden. Meer dan één digitaal systemen kan deze digitale identificatieformulieren afleveren en wijzigen. Om de doorstroming van de gegevens tussen verschillende systemen vlot te laten verlopen is er interoperabiliteit tussen deze systemen nodig. Die wordt bekomen door gebruik te maken van gestandaardiseerde gegevensformaten en een centraal platform voor de uitwisseling van digitale identificatieformulieren dat OVAM aanbiedt en beheert. Het centrale uitwisselingsplatform heeft als belangrijkste doel om de bedrijven die betrokken zijn bij het afvalbeheer op een gebruiksvriendelijke wijze met elkaar te laten samenwerken en heeft geen rechtstreeks nut voor OVAM. De kost voor het aanbieden en het beheeren van dit platform wordt daarom doorgerekend naar de gebruikers van het platform. Door het aanbieden en beheer van het platform faciliteert OVAM de samenwerking tussen de betrokken bedrijven.

Impactanalyse

Maatschappelijk - De activeerbare uitbreiding van deze verwijdermijlpaal 2034 komt tegemoet aan de maatschappelijke en politieke vraag om het risico op grootschalige asbestincidenten terug te dringen en aan het verzoek vanwege SERV, SALV en Minaraad in een advies van 25 januari 2024 bij het versterkte Actieplan Asbestafbouw om een gefaseerde verwijderingsplicht te overwegen, waarbij rekening wordt gehouden met de kosten-batenverhouding en prioriteit wordt gegeven aan acties met het grootste gezondheidsrendement.

Het versneld asbestattest komt ook tegemoet aan de krachtlijnen uit het versterkte Actieplan Asbestafbouw om een gespreide uitvoering van de generieke asbestinventarisatieplicht tegen uiterlijk 2032 te realiseren en om sterker in te zetten op risicogebouwen waar kinderen en jongeren veel tijd spenderen. Daarnaast komt dit versneld asbestattest ook tegemoet aan het herhaalde verzoek vanwege SERV, SALV en Minaraad in een advies van 25 januari 2024 bij dit actieplan om de asbestinventarisatieverplichting uit te breiden naar verhuur van woningen. Dit om zo een betere bescherming van huurders te waarborgen. Tot slot zorgt dit voor een spreiding van de tegen 2032 op te maken asbestattesten wat de marktwerking ten goede komt.

Budgettaire - OVAM wordt aangeduid als de instelling die voor het Vlaamse Gewest de UPV-heffing zal ontvangen en de verdeling tussen de diverse overheidsinstanties – waaronder lokale besturen en provincies – van de ontvangsten van de zwerfvuilheffing organiseert. Dit vloeit voort uit een ander wetgevend traject waarbij een Interregionaal Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil (ISA UPV en Zwerfvuil) wordt opgesteld. Dit in uitvoering van de SUP-richtlijn. Het Interregionaal Samenwerkingsakkoord werd op 28 november 2025 definitief goedgekeurd. Voor de financiële impact verwijzen we naar dit traject (VR 2025 2811 DOC.1115-1).

Het ontwerpdecreet voorziet rechtsgronden voor de invoering van nieuwe retributies:

- voor het behandelen van bijlage VII-procedures en voor aanvragen voor de goedkeuringen als vooraf goedgekeurde inrichting voor nuttige toepassing van afvalstoffen, zoals ook voorzien in verordening 2024/1157 betreffende de overbrenging van afvalstoffen.
- voor het gebruik van het centraal platform voor de uitwisseling van digitale identificatieformulieren dat OVAM aanbiedt en beheert.

De impact hiervan kan echter nu nog niet kwantitatief worden ingeschat. Het effectief invoeren van bijkomende retributies of de hoogte ervan moet nog verder bekeken worden en uiteindelijk via uitvoeringsbesluit effectief worden doorgevoerd.

Daarnaast wordt van de scope van retributie gekoppeld aan de opname in een register uitgebreid. Om goed functionerende kwaliteitsborgingsystemen mogelijk te maken, is het immers nodig dat keuringsinstellingen op een onafhankelijke wijze de werking, bedrijfsprocessen en behaalde resultaten van bepaalde actoren in de afvalketen kunnen doorlichten. Om die onafhankelijkheid te waarborgen, wordt de mogelijkheid gecreeerd voor de Vlaamse Regering om de keuringsinstellingen te financieren via een systeem van retributies.

Er is geen *bestuurlijke impact* op de lokale en provinciale besturen en op Brussel.

Implementatie

De inwerkingtreding van de artikelen die invulling geven aan de implementatie van Verordening (EU) 2024/1157 betreffende de overbrenging (import en export) van afvalstoffen is 21 mei 2026, in lijn met de inwerkingtreding van deze verordening.

De overige wijzigingsbepalingen zullen onmiddellijk in werking treden.

C. Totstandkomingsprocedure

Dit is een initiatief van de Vlaamse Regering op voorstel van de Vlaamse Minister van Omgeving en Landbouw.

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2025-286-D werd afgeleverd op 5 augustus 2025.

Het advies van de Inspectie van Financien KS/2025002926 afgeleverd op 19 augustus 2025. Het begrotingsakkoord werd afgeleverd op 16 december 2025;

Het voorontwerp van decreet werd voor de 1^e keer principieel goedgekeurd op 19 december 2025;

De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies nr. 2026/014 gegeven op 13 januari 2026.

De Vlaamse Jeugdraad heeft advies nr. 2603 gegeven op 4 februari 2026. De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen hebben een gezamenlijk advies 26/006 gegeven op 9 februari 2026.

Het voorontwerp van decreet werd voor de tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op (datum).

De Raad van State heeft advies nr. # gegeven op (datum), met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Het ontwerp werd met mededeling nr. 2025/0790/B op 24 december 2025 meegedeeld aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. De status-quoperiode, vastgesteld op 3 maanden door de richtlijn (EU) 2015/1535 (art.6, § 1), loopt af op 26/03/2026.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Deze wijzigingen betreffen een gewestaangelegenheid.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1.

Dit artikel behoeft geen toelichting

Artikel 2.

Wijziging aan §1, punt 1° en toevoeging aan §2, punt 27° tem 32°

In het DABM wordt de bevoegdheid van OVAM uitgebreid met het ontwikkelen van instrumenten en het uitwerken van maatregelen voor de bevordering van het zuinige gebruik van materialen, het verlagen van de milieu-impact door materiaalgebruik en het zo veel mogelijk sluiten van kringlopen. Dit creeert de rechtsgrond voor OVAM om artikel 7.2 en 7.5 uit de Richtlijn (EU) 2024/1275 betreffende de energieprestatie van gebouwen (herziening) gedeeltelijk om te zetten. Richtlijn 2024/1275 legt gefaseerd een berekening en begrenzing van de levenscyclus-impact van de indicator Global Warming Potential (LC-GWP) op. Door deze decreetsaanpassing wordt OVAM gemachtigd om daartoe instrumenten en maatregelen te ontwikkelen om de milieu-impact door materiaalgebruik te verlagen. Richtlijn (EU) 2024/1275 moet omgezet worden tegen 29 mei 2026.

Toevoeging aan §1, punt 8° en toevoeging aan §2, punt 24°

De goedkeuring van het ISA UPV/Zwerfvuil heeft tot gevolg dat OVAM over eigen middelen zal beschikken voor het voeren van een zwerfvuilbeleid. In praktijk gaat het over de taken die momenteel reeds door Mooimakers worden uitgevoerd in uitvoering van het 6-pijlerbeleid voor zwerfvuil, gefinancierd vanuit de verpakkingen- en de tabakssector. Mooimakers is op dit moment nog een vrijwillig initiatief tegen zwerfvuil en sluikestort, opgezet door OVAM, Fost Plus en VVSG. Mooimakers voert onderzoek, stimuleert kennisuitwisseling en educatie, organiseert campagnes, ondersteunt op een proactieve manier alle actoren die zich engageren in de strijd tegen zwerfvuil en zet zelf aanstekelijke acties op. Deze taken worden verdergezet maar worden nu wettelijk verankerd binnen OVAM.

Toevoeging aan §1, punt 8° en toevoeging aan §2, punt 25 en 26°

Met de goedkeuring van het ISA UPV en Zwerfvuil wordt OVAM aangeduid als de instelling die voor het Vlaamse Gewest de verdeling organiseert tussen de diverse overheidsinstanties van de ontvangsten van de heffing bedoeld in artikel 22 en artikel 27 van het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil, en in artikel 7, §3 en artikel 13, §1, punt 14° van het samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingafval (gewijzigd door artikel 36 van het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil). Deze taak wordt nu wettelijk verankerd. Hetzelfde geldt voor de administratieve geldboete, vermeld in artikel 27, §3 van ISA UPV en Zwerfvuil en artikel 13, §1, punt 14° van het ISA Verpakkingen.

Daarnaast is OVAM ook de begunstigde van de ontvangsten van de heffing vermeld in de artikelen 8, 9, §10, 13 en 14 van het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en artikel 7, §4 en artikel 14bis, §1 van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingafval, zoals toegevoegd bij artikel 18 van het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil. OVAM zal deze aanwenden

overeenkomstig de mogelijkheden tot besteding vermeld in het Samenwerkingsakkoord.

Het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen werd op 28 november 2025 definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering.

§2, punt 23°

Er wordt een punt 23° toegevoegd waarin verduidelijkt wordt dat OVAM de taken als bevoegde autoriteit op zich neemt zoals opgenomen in hoofdstuk VIII van de Verordening 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen met betrekking tot het beheer van afgedankte batterijen (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid).

§4, punt 4° Bij de afsluiting van brownfieldconvenanten is het gebruikelijk dat de actoren die instaan voor de herontwikkeling van een terrein opgelegd krijgen dat de herontwikkeling gebeurt volgens de principes van een duurzame ontwikkeling. In het kader van de voorbeeldrol van de Vlaamse overheid, is het daarom aangewezen dat wanneer OVAM een terrein saneert en in eigendom heeft, OVAM de nodige maatregelen kan treffen om ervoor te zorgen dat de herontwikkeling die plaatsvindt, eveneens gebeurt volgens de principes van een duurzame ontwikkeling. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren door het stellen van voorwaarden bij verkoop, of verlenen van concessies, gebruiksrechten of opstalrechten om zich ervan te verzekeren dat de ontwikkelaar of gebruiker van het terrein de nodige inspanningen levert op vlak van duurzame ontwikkeling. Deze inspanningen kunnen onder meer bestaan uit het opleggen van duurzaamheidseisen aan de inrichting of de exploitatie van het terrein of de constructie van de gebouwen.

Artikel 3.

De referentie naar EVOA in bijlage IV van het DABM is door de herziening van de verordening niet meer correct. De juiste titel wordt hier ingevoegd.

Artikel 4. (artikel 3)

1° Punt 1° van artikel 3, §1 werd bij decreet van 9 mei 2024 gewijzigd met het oog op de afstemming van het Materialendecreet met het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2023 houdende reglementering inzake de kwaliteit en de productie, de levering en het gebruik van teruggewonnen water. Daarnaast werd uitwisseling van gezuiverd afvalwater tussen bedrijven voor hergebruik uitgesloten van de definitie van afvalstof, en werd ongezuiverd afvalwater dat tussen zusterbedrijven werd vervoerd met oog op de zuivering ervan niet meer als afvalstof beschouwd. Bij deze wijziging werd het oorspronkelijke punt c) - dat het al dan niet verontreinigd afvalwater dat wordt geloosd, niet als een afvalstof beschouwt - per vergissing geschrapt. Ook de zuivering van afvalwater ter plaatse wordt niet als een afvalstoffenverwerking beschouwd door punt c) en werd eveneens per vergissing geschrapt. Het is noodzakelijk om deze volledige uitzondering terug op te nemen om het statuut van geloosd afvalwater als niet-afvalstof te herbevestigen. Dit wordt opnieuw in de tekst ingevoegd onder een nieuw punt j).

Er wordt ook een nieuw punt k) toegevoegd aan artikel 3, dat het gebruik of het in de bodem brengen van bemalingswater uitsluit van het toepassingsgebied van het Materialendecreet. Op 21 juni 2024 werd de Grondwatertrein (wijziging Vlarem) definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dit wijzigingsbesluit heeft als doel het beheer van het grondwater te verbeteren. Het is een grondige herziening van de VLAREM-wetgeving in verband met grondwaterwinningen, bemalingen, drainages, geothermie, circulair watergebruik, Bemalingswater wordt in artikel 1.1.2. van Vlarem II gedefinieerd als : "opgepompt grond- en bodemwater bij een

bemaling". De eventuele risico's verbonden aan het verontreinigd zijn van bemalingswater die zich kunnen voordoen worden reeds als volgt opgevangen: Bij een bemaling moet het bemalingswater worden toegepast volgens de bemalingscascade, wat inhoudt dat het netto opgepompt volume in eerste stap moet worden beperkt (onder andere door het terug in de grond brengen van het bemalingswater), in tweede stap mag het nuttig gebruikt worden, en in de laatste stap wordt het geloosd (in eerste instantie op oppervlaktewater in een kunstmatige afvoerweg voor hemelwater of in het gedeelte van de gescheiden riolering dat bestemd is voor de afvoer van hemelwater, en indien dit niet mogelijk is op de openbare riolering). Dit geldt zowel voor tijdelijke als permanente bemalingen. Voor het nuttig gebruik van bemalingswater is voorzien dat dit tot maximaal 5 000 m³ per jaar inbegrepen is in de aktename of vergunning voor de bemaling. Hierbij moet voldaan zijn aan de sectorale voorwaarden die in titel II van het VLAREM hierover zijn opgenomen.

2° Dit betreft een technische aanvulling. Een materiaal kan ook op basis van voorkennis en een visueel en/of auditief onderzoek beoordeeld worden als asbestverdacht. Bij het aantikken van het materiaal kan het geluid indicatief zijn voor het soort matrix waaruit het materiaal bestaat en kan de asbestdeskundige dit op basis van zijn materialenkennis linken aan een asbestverdacht dan wel niet-asbestverdacht materiaal.

3° Het Materialendecreet stelt dat afvalstoffen ofwel huishoudelijke afvalstoffen ofwel bedrijfsafvalstoffen zijn (artikel 22). De huidige definitie van bedrijfsafvalstoffen is te beperkend. Op basis van een letterlijke interpretatie van de definitie van bedrijfsafvalstoffen kan worden geargumenteed dat bepaalde afvalstoffen noch huishoudelijk afval noch bedrijfsafval zijn. Het gaat vooral over afvalstoffen die in de feiten overduidelijk bedrijfsafval zijn, maar waarbij dit op basis van de definities juridisch betwist zou kunnen worden. De definitie van bedrijfsafval spreekt uitsluitend over afval van "industriële, ambachtelijke of wetenschappelijke" activiteiten. Er zijn heel wat activiteiten van bedrijven die daar moeilijk onder te brengen zijn; bijvoorbeeld afval van dienstverlenende bedrijven, afval in publieke ruimtes (bijv. onbemande tankstations, snelwegparkings, bus- en treinstations ...) wanneer niet gelijkgesteld met huishoudelijke afvalstoffen, afval van verenigingen, etc.

In het Lokaal Materialenplan (LMP) worden wel verschillende sectoren benoemd in de paragrafen en acties rond bedrijfsafval, waardoor men kan argumenteren dat het afval van deze sectoren op die manier door de Vlaamse Regering de facto gelijkgesteld wordt aan bedrijfsafval. Maar dit is erg impliciet en er zijn ook heel wat sectoren die niet in het LMP vermeld staan. Er is dus discussie mogelijk. Bovendien kan het afval van deze bedrijven en organisaties ook zeker niet onder de definitie van huishoudelijk afval worden geplaatst, want het is duidelijk ook niet afkomstig van de "normale werking van een particuliere huishouding". We merken dus dat er een juridisch vacuum is.

4° We voegen een nieuwe definitie toe in artikel 3 van het materialendecreet om te verwijzen naar verordening (EU) 2024/1157 van het Europees Parlement en de Raad van 11 april 2024 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1257/2013 en (EU) 2020/1056 en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1013/2006. Deze definitie kunnen we toepassen in de verdere artikels van het Materialendecreet en in het VLAREMA.

5° Dit betreft een semantische wijziging en aanvulling om te aligneren op de termen gebruikt door asbestdeskundigen in de rapportage via de databank asbestinventarisatie.

6° We voegen een nieuwe bepaling toe in artikel 3 van het materialendecreet. Die geeft invulling aan de alternatieve rapportagevorm voor openbare, technische toegankelijke constructies met risicobouwjaar en toegankelijke constructies met

risicobouwjaar met gevoelig karakter. Omwille van de aard van het gebruik en de constructietechnische kenmerken is de klassieke rapportage van een asbestinventarisatetest niet geschikt. Het aangepaste asbestinventarisatetest wordt eveneens door OVAM afgeleverd na een correcte ingave van een aangepaste rapportage van de asbestinventarisgegevens. De asbestinventaris wordt eveneens door een gecertificeerd asbestdeskundige inventarisatie opgemaakt. Deze aangepaste rapportage focust op de essentiële gegevens die OVAM nodig heeft om de asbestveilige toestand van de constructies te kunnen monitoren. De eigenaar en beheerder van deze constructies beheren zelf de eventuele ruimere asbestinventarisgegevens.

7° Dit betreft een tekstuele verduidelijking die de rechtsgronden verder verheldert. Het criterium erfgoedkenmerken wordt geschrapt.

8° Het invoeren van deze definitie zorgt voor een duidelijkere rechtsgrond om te bepalen wat verstaan wordt onder een geldig asbestinventarisatetest. Die definitie betreft een asbestinventarisatetest, een asbestinventarisatetest gemene delen, een asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen, en een aangepast asbestinventarisatetest.

9° Dit betreft een tekstuele verduidelijking.

10° Dit betreft technische verduidelijking.

11° We voegen een definitie toe over een toegankelijke constructie met risicobouwjaar met gevoelig karakter. Bij de opmaak van een asbestinventaris heeft de asbestdeskundige vrije toegang nodig tot alle constructiedelen en wordt veelvuldig beeldmateriaal verzameld en plannen opgemaakt of gebruikt. De definitie benoemt limitatief toegankelijke constructies met risicobouwjaar die in aard van gebruik onderhevig zijn aan specifieke veiligheidsvoorschriften waardoor een normale uitvoering en rapportage van een asbestinventaris niet mogelijk is. De afbakening is beperkt tot sites gebruikt voor penitentiaire, nucleaire of militaire doeleinden.

12° Dit betreft een technische aanvulling die de rechtsgronden verder verheldert voor het beheer van de toegevoegde materialen.

Artikel 5. (artikel 7)

Dit betreft een tekstuele verduidelijking waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen materialen en afvalstoffen zijn.

Artikel 6. (artikel 13)

Voor wat betreft §1 wordt de algemene registerplicht voor meldingsplichtige verwerkers afgeschaft. In de plaats wordt de Vlaamse Regering de mogelijkheid geboden meer algemeen actoren te verplichten zich te laten registreren bij OVAM. Een registerplicht is belangrijk om bepaalde voorwaarden beter te kunnen afdwingen bij bepaalde specifieke actoren. Momenteel is dergelijke registratieplicht enkel bestaande voor inzamelaars, handelaars, makelaars en voor vervoerders van afvalstoffen. Het is belangrijk dit ook mogelijk te maken voor bijvoorbeeld verwerkers van bepaalde specifieke afvalstoffen in functie van kwaliteitsborgingsystemen. Momenteel wordt bijvoorbeeld gewerkt aan een kwaliteitsborgingssysteem voor onder meer ook verwerkers van residustromen (restafval en gemengd bouw- en sloopafval). Een negatieve keuring of niet laten keuren moet dan kunnen leiden tot een schorsing van de registratie (en dus van de activiteiten). Belangrijk is om te vermelden dat informatie uit vergunningen onvoldoende is. De rubrieken uit vergunningen zijn namelijk weinig stroomspecifiek. Bovendien worden soms nieuwe afvalstromen gedefinieerd, waar

oudere vergunningen niet op zijn aangepast. Een algemene registerplicht voor alle verwerkers die meldingsplichtig zijn, zoals nu vermeld in het decreet, is dus niet zinvol (en in de praktijk ook nooit ingevoerd). Een delegatie naar de regering om specifieke actoren zich te laten registreren is wel nuttig en belangrijk.

Ook wat betreft §2 is de concrete aanleiding de intentie om op termijn te evolueren naar het invoeren van een kwaliteitsborgingsysteem voor het verwerken van residustromen (bedrijfsrestafval en gemengd bouw- en sloopafval). Dit verklaart de heel expliciete toevoeging inzake kwaliteitsborging in punt 4 van het eerste lid en in het tweede lid. Meer algemeen is er evenwel een betere rechtsgrond nodig om voorwaarden op te leggen aan verwerkers van afvalstoffen. Artikel 13 §2 vermeldt tot nog toe enkel voorwaarden aan vervoerders, inzamelaars, handelaars en makelaars. Om vandaag in het VLAREMA voorwaarden op te leggen aan verwerkers moet er steeds gezocht worden naar specifieke rechtsgronden. Een meer algemene kapstok is logisch. Belangrijk is dat het hier niet gaat over voorwaarden die gerelateerd zijn aan hinderaspecten of andere zaken die reeds via de omgevingsvergunning (VLAREM II) zijn geregeld. Het gaat over voorwaarden gerelateerd aan artikel 4 van het materialendecreet die typisch in het VLAREMA worden uitgewerkt.

Artikel 7. (artikel 13/1)

- a) Dit betreft een technische correctie.
- b) Dit betreft een technische aanvulling die de rechtsgrond verder verheldert.

Artikel 8. (artikel 14)

Artikel 14 van het Materialendecreet wordt op verschillende punten gewijzigd:

- a) de referentie naar de EVOA-verordening wordt gecorrigeerd naar de nieuwe titel, waarbij we gebruik maken van de nieuwe definitie in artikel 3 (artikel 5 van dit wijzigingsdecreet);
- b) een tweede vormelijke wijziging is de verwijzing naar de bepaling in verordening (EU) 2024/1157 over een borgsom of een gelijkwaardige verzekering. Deze bepaling staat nu in artikel 7 in plaats van artikel 6 in verordening 1013/2006;
- c) daarnaast wordt artikel 14 2° geschrapt en verplaatst naar artikel 66 in het materialendecreet. Voor de duidelijkheid kiezen we ervoor om alle bepalingen rond retributies en dossierkosten in het Materialendecreet onder artikel 66 te plaatsen;
- d) er is nood aan een meer expliciete delegatie aan de Vlaamse Regering om nadere regels vast te stellen voor de goedkeuringen als vooraf goedgekeurde inrichting voor nuttige toepassing van afvalstoffen (PAF) als vermeld in artikel 14 van verordening. VLAREMA bevat al een aantal bepalingen over de PAF's. Voor de duidelijkheid wordt nu een meer expliciete delegatie opgenomen.
- e) het laatste lid in artikel 14 moet geschrapt worden. De mogelijkheden over het al dan niet beperken van invoer voor nuttige toepassing staan nu in artikel 12 van de verordening (EU) 2024/1157 zelf. Punt e) van dit artikel is analoog aan wat daarover nu in het vierde lid van art 14 van het decreet staat. Omwille van het overschrijfverbod moet dit geschrapt worden in het Materialendecreet.

Artikel 9. (artikel 15)

De goedkeuring van het ISA UPV/Zwerfvuil heeft tot gevolg dat OVAM over eigen middelen zal beschikken voor het voeren van een zwerfvuilbeleid. Deze wijziging maakt het mogelijk dat OVAM/Mooimakers in uitvoering van haar 6-pijlerbeleid voor zwerfvuil ook ondersteunende maatregelen kan nemen richting onderwijsinstellingen en jeugdwerk. Voorbeelden hiervan: sensibiliseringsacties,

infrastructuuraanpassingen, opruimacties en investeringen in afvalpreventie en -beheer, ...

Artikel 10 (punt 2°-4°) (artikel 17)

Dit betreft de omzetting van de herziene Kaderrichtlijn afval voor het luik voedselverlies. Op 16 oktober 2025 trad Richtlijn 2025/1892 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen, in werking. De herziening van de Kaderrichtlijn afval legt op dat elke lidstaat een specifiek programma voor de preventie van levensmiddelenafval moet vaststellen en monitoren. Het programma moet bovendien bepaalde maatregelen bevatten (gedragsverandering, opsporen en aanpakken van inefficiënties in de keten, aanmoedigen van voedselschenken, opleidingen ...).

Artikel 10 (punt 1°, 5° tem 8°) en artikel 11. (artikel 17 en 18)

Deze wijzigingen zijn bedoeld om de opmaak van een uitvoeringsplan of preventieprogramma minder zwaar te maken. Een aantal archaische bepalingen worden geschrapt, zoals de (fysieke) terinzagelegging bij de gemeenten. Verder wordt verduidelijkt hoe moet worden teruggekoppeld over de inspraakprocedure in het verslag aan de VR. Het is onmogelijk om op elke inspraakreactie afzonderlijk in detail te reageren. Daarom wordt duidelijk ingevoegd dat het verslag over de openbare procedure vooral moet aangeven op welke manier rekening werd gehouden met ingediende opmerkingen en bezwaren.

Artikel 12. (artikel 30)

Sinds 2023 is het verplicht om een digitaal identificatieformulier te gebruiken, afgeleverd door een systeem dat door OVAM werd goedgekeurd. Daarom werd de zinsnede 'al dan niet in elektronische vorm' verwijderd'.

Daarnaast is er nog een louter formele wijziging: de aanpassing van de verwijzing naar de nieuwe verordening (EU) 2024/1157.

Artikel 13. (artikel 33/5)

De toevoeging in het artikel 33/5 eerste lid betreft een technische aanvulling van toepassingen in asbestcement die zich aan de buitenzijde kunnen bevinden.

De toevoeging in het tweede lid voorziet in een uitzondering voor beschermd goed.

De toevoeging in het derde lid is een technische aanvulling om alle vormen van asbestinventarisatietesten te capteren.

De toevoeging in het vierde lid verruimt de mogelijke motiveringen om uitstel te kunnen bekomen op de verplichting. Dit wanneer het realiseren van de verplichting inhoudt dat de hinder of financiële implicaties voor de maatschappij onredelijk of disproportioneel zijn ten opzichte van het realiseren van de verplichting.

Artikel 14. (artikel 33/6)

De toevoeging tussen het eerste en het tweede lid in artikel 33/6 voorziet in een uitzondering op de verplichting voor beschermd goed.

De toevoeging in het tweede lid dat het derde lid wordt, verduidelijkt de rechtsgronden voor het formuleren van adviezen over veilig beheer in het inspectieprotocol.

De vervanging van het bestaande derde lid, dat nu het vierde lid wordt, verduidelijkt hoe de realisatie van de verplichting via de respectievelijke vormen van asbestinventarisatetesten kan worden aangetoond.

Artikel 15. *(artikel 33/6/1)*

Het voorstel tot toevoeging van artikel 33/6/1 heeft tot doel om de Vlaamse Regering de mogelijkheid te bieden een verwijderplicht in te voeren voor constructies met grote oppervlaktes asbestcement dak- of gevelbekleding in de buitenschil. Bij publieke constructies bestond al een algemene verwijderplicht voor asbestcementen dak- en gevelbekleding. Deze bepaling voert dit in bepaalde gevallen ook in voor niet-publieke, niet-residentiele constructies. Bij stormschade maar vooral bij brand verspreiden asbestdeeltjes zich in de ruime omgeving. Deze incidenten doen zich in Vlaanderen wekelijks voor en vooral bij niet-publieke constructies. Het saneren van het publieke domein en private tuinen kost gemeenten heel veel geld. Uitgaven die ze zelden kunnen recupereren van de eigenaar of beheerder van het bronperceel omdat brandverzekeringen deze gevolgschade nagenoeg nooit dekken. Hoe groter de oppervlakte asbestcement in de buitenschil, hoe groter de potentiële verontreinigingsperimeter in de omgeving en de hoeveelheid aan te saneren asbestresten. De oppervlakte kan een dak- of gevelbekleding individueel omvatten of opgeteld. Als maatstaaf wordt vijfhonderd vierkante meter genomen: indien zowel een dak- als gevelbekleding voorkomt, wordt de opgetelde oppervlakte in rekening genomen.

Er wordt bij deze toevoeging voorzien in een uitzondering voor beschermd goed en in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om een uitstel te verlenen voor maximaal twee jaar voor bepaalde doelgroepen of categorieën van constructies

Artikel 16. *(artikel 33/7)*

De aanpassingen in artikel 33/7 betreffen tekstuele aanpassingen die de rechtsgronden verhelderen. Die aanpassing is nodig door de invoering van artikel 33/6/1.

Artikel 17. *(artikel 33/9)*

1° Eerste lid: de wijzigingen in het artikel 33/9 hebben tot doel om voor bepaalde doelgroepen en eigenaars van bepaalde specifieke constructies versneld over een asbestinventarisatetest te beschikken, nl. tegen 2030 ipv 2032. Dit betekent een vervroeging met twee jaar ten opzichte van de bestaande verplichting voor alle constructies met risicobouwjaar tegen 2032. Deze bepaling is van toepassing op gebouwen in gebruik door de kwetsbare doelgroep jeugd en/of gebouwen met federale werkgeversverplichting tot asbestinventarisatie. De vervroegde mijlpaal is daarom logisch en makkelijk te halen, maar ook noodzakelijk om in de periode tot 2032 de aanvragen voor asbestattesten voldoende te spreiden. Dit om een gezonde marktwerking te kunnen verzekeren. Zonder deze spreiding dreigt een overbevraging van asbestdeskundigen in 2030 en 2031 met risico op een vertraging of stilstand van vastgoedtransacties.

De bepaling voor werkgevers is enkel van toepassing op de bedrijfseigen constructies en niet voor werken uitgevoerd in constructies van derden zoals bijvoorbeeld een renovatie-, onderhouds- of herstellingswerk.

Een onderwijsinstelling is een door de Vlaamse overheid erkend organisatie die onderwijs organiseert: basisonderwijs, inclusief kleuteronderwijs en lager onderwijs, secundair onderwijs, hoger onderwijs. De definitie omvat ook centra voor leerbegeleiding en centra voor deeltijds kunstonderwijs geheel of deels voor jeugd en jongvolwassenen. Deze instellingen kunnen openbaar, gemeenschapsonderwijs of vrij onderwijs zijn.

Hoofdzakelijk gebruikt door jeugd zijnde personen tot en met 30 jaar in een context van recreatieve activiteiten georganiseerd door jeugd- of sportverenigingen, inclusief vakantiecampen of speelpleinwerking. De afbakening is gealigneerd op de definitie gehanteerd in het Jeugddecreet van 23 november 2023.

Tweede lid: de toevoeging bepaalt dat de eigenaars van de constructies die moeten beschikken over een aangepast asbestinventarisatetest hierover moeten beschikken tegen dezelfde deadline als de eigenaars van andere constructies.

2° De aanpassingen betreffen louter tekstuele aanpassingen die de rechtsgronden verhelderen.

3° De aanpassingen betreffen enerzijds tekstuele aanpassingen die volgen uit de overige wijzigingen in artikel 33/9 en die nodig zijn om de rechtsgronden te verhelderen.

Anderzijds wordt in een toevoeging voorzien dat de Vlaamse Regering voor het bepalen van uitsluiting op de verplichtingen nadere regels kan vaststellen en in toevoeging die maatschappelijk impact meeneemt als mogelijke motivering voor het bekomen van uitstel. Dit wanneer het realiseren van de verplichting inhoudt dat de hinder of financiële implicaties voor de maatschappij onredelijk of disproportioneel zijn ten opzichte van het realiseren van de verplichting.

4° De aanpassingen betreffen tekstuele aanpassingen die volgen uit de overige wijzigingen in artikel 33/9 en die nodig zijn om de rechtsgronden te verhelderen en om tegemoet te komen aan het advies van de Vlaamse Jeugdraad

Eerste lid: De vervanging van paragraaf 2 verduidelijkt het moment waarop huurders over een asbestinventarisatetest moeten beschikken.

Tweede lid: De toevoeging voorziet vanaf 2030 in de vervroegde plicht voor huurders om over een asbestatetest te beschikken bij het afsluiten van een huurovereenkomst. Deze bepaling treft enkel nieuwe huurovereenkomsten na 2030 en houdt zo rekening met huurders die energierenovatie willen uitvoeren. De verplichting is enkel van toepassing voor woningen bestemd als hoofdverblijfplaats voor de huurder.

De toevoeging rond de verplichting het asbestinventarisatetest over te maken aan houders van het gebruiksrecht, komt tegemoet aan de vraag van de Vlaamse Jeugdraad om gebouwgebruikers in de brede zin aan de nodige asbestinformatie te helpen en dit niet te beperken tot huurders. Vele verenigingen zijn immers geen officiële huurder of gebruiken de gebouwen via langlopende contracten (bv. erfpacht). Binnen één maand na opmaak zouden zij het asbestinventarisatetest moeten kunnen verkrijgen om zo bij onder meer recreatieve activiteiten maximaal rekening te kunnen houden met aanwezige risico's.

Artikel 18. *(artikel 33/10)*

1° De wijzigingen in artikel 33/10 beogen de invoering van een rechtsgrond voor:

- het uitvoeren van een aangepaste asbestinventaris;
- het afsluiten van een opdrachtovereenkomst en het formuleren van een meer expliciete delegatie aan de Vlaamse Regering om de inhoud van de opdrachtovereenkomst verder te bepalen.

De nieuwe bepaling ivm aanvullend onderzoek regelt de mogelijkheid voor de eigenaar om een aanvullend onderzoek te laten uitvoeren door de asbestdeskundige op het ogenblik dat die de opdracht geeft tot het opstellen van de asbestinventaris. Dit onderzoek gaat verder dan de verplichtingen voor een standaard onderzoek en dat in het bijzonder voor:

- het uitvoeren van destructieve handelingen om niet vast te stellen materialen op te sporen voorafgaand aan de uitvoering van werken;
- het meer gedetailleerd afperken van asbesthoudende materialen met het oog op een gerichte asbestverwijdering, bijvoorbeeld bij heterogene asbestmaterialen zoals pleisterwerk of leidingisolatie;
- het onderzoeken van bijkomende materialen of constructies met het oog op het opstellen van een asbestinventaris in het kader van de werkgeversverplichtingen.

2° De toevoegingen verhelderen enerzijds de rechtsgronden inzake de aangepaste asbestinventaris en anderzijds de inhoud van een asbestinventarisattest.

3° De toevoegingen verhelderen de rechtsgronden inzake de aangepaste asbestinventaris

4° De nieuwe bepalingen omkaderen de verplichting voor de eigenaar om bij het opstellen van de asbestinventaris de asbestdeskundige alle gevraagde en beschikbare informatie te bezorgen die relevant is voor het uitvoeren van een kwaliteitsvolle asbestinventarisatie. Op die manier kan de asbestdeskundige een zo correct mogelijke en volledige asbestinventaris opmaken met het oog op het bekomen van een kwaliteitsvol en volledig asbestinventarisattest.

5°-8° De aanpassingen betreffen louter tekstuele aanpassingen die de rechtsgronden verhelderen.

Artikel 19 tot en met artikel 23 (*artikelen 33/11, 33/13, 33/14 en 33/15*)

De aanpassingen in artikel 33/11, 33/12, 33/13, 33/14 en 33/15 betreffen louter tekstuele aanpassingen die de rechtsgronden verhelderen.

Artikel 24. (*artikel 33/16*)

1° Deze aanpassing betreft louter een tekstuele verduidelijking.

2° De wijzigingen in het tweede en derde lid verhelderen de rechtsgronden voor opleiding, de certificering van de asbestdeskundige inventarisatie en de kwaliteitsborging van het certificatiesysteem.

3° en 4° Deze bepalingen omvatten een rechtsgrond om de gegevens voor de certificering van de asbestdeskundigen op te nemen in een certificatieplatform beheerd door OVAM. Deze databank is nodig om de juiste toegangsrechten tot de databank asbestinventarisatie te geven en op te volgen. Het zorgt er ook voor dat de certificatie-instellingen en OVAM op een eenvoudige manier kunnen opvolgen dat de asbestdeskundigen en de certificatie-instellingen op een correcte manier hun taken uitvoeren. Ten slotte kunnen op deze manier de meest essentiële gegevens van de asbestdeskundigen op een eenvoudige manier worden overgedragen als zij zich aansluiten bij een andere certificatie-instelling.

5° Deze wijziging volgt uit de wijzigingen in het derde en vijfde lid en voegt toe dat een certificatiereglement niet enkel de certificering van een asbestdeskundige inventarisatie regelt maar ook daarna de kwaliteitsborging en sanctionering van het bekomen certificaat.

Artikel 25 (*artikel 33/17*)

De aanpassingen in artikel 33/17 betreffen louter tekstuele verduidelijkingen.

Artikel 26 (*artikel 33/18*)

De wijzigingen in artikel 33/18 hebben tot doel de taken van asbestdeskundigen in het kader van asbestincidenten verder te verduidelijken.

Artikel 27. (artikel 66)

1° De aanpassing betreft louter een tekstuele verduidelijking. De toevoeging in het eerste lid maakt een onderscheid mogelijk tussen materialen en afvalstoffen.

2° Om goed functionerende kwaliteitsborgingsystemen mogelijk te maken, is het nodig dat keuringsinstellingen op een onafhankelijke wijze de werking, bedrijfsprocessen en behaalde resultaten van bepaalde actoren in de afvalketen kunnen doorlichten. Om die onafhankelijkheid te waarborgen, geeft dit nieuwe artikel de mogelijkheid aan de Vlaamse Regering om de keuringsinstellingen te financieren via een systeem van retributies. Op deze manier wordt vermeden dat de keuringsinstelling rechtstreeks wordt aangesteld door en moet factureren aan de actor die onderworpen is aan de keuring, wat de onafhankelijkheid in het gedrang zou brengen. Bedoeling is dat daarentegen de overheid de kosten op zich neemt om de keuringsinstellingen te betalen en dus ook deze keuringsinstellingen aanstuurt. Deze kost wordt vervolgens gerecupereerd via de bijdrage of retributie. Het betreft enkel de mogelijkheid die gecreeerd wordt. De effectieve doorvoering van een retributie kan in VLAREMA worden bepaald.

3° De aanpassingen betreffen louter tekstuele verduidelijkingen.

4° Het eerste voorstel tot wijziging van artikel 66 gaat om het verplaatsen van de rechtsgrond voor de bestaande retributie voor de kennisgevings- en toezichtsprocedure. Dit stond vermeld in artikel 14 van het materialendecreet, maar we kiezen alle bepalingen rond retributies onder te brengen onder artikel 66. Het vragen van een retributie heeft ook een wetgevende basis in verordening (EU) 2024/1157.

De toevoeging ' .en, als nodig, de opdrachtgever ' is gebaseerd op de toevoeging in artikel 30 van verordening (EU) 2024/1157. De toevoeging in de verordening geeft de mogelijkheid om ook een administratieve kost toe te passen voor bijlage VII-documenten, waar die nu enkel bestaat voor kennisgevingen. Om deze mogelijkheid ook een rechtsgrond te geven in de eigen wetgeving, is een toevoeging nodig in het Materialendecreet. Effectief een administratieve dossierkost vragen voor bijlage VII-documenten is voorlopig echter niet de bedoeling gezien de beperkte kosten die vandaag gepaard gaan met deze dossiers.

Het tweede voorstel tot wijziging van artikel 66 van het Materialendecreet beoogt ook de invoering van een rechtsgrond voor het innen van een retributie voor het aanvragen van een statuut tot vooraf goedgekeurde inrichting. Door dit toe te voegen aan artikel 66 van het decreet creëren we de mogelijkheid om een dossierkost te vragen. De zin en haalbaarheid voor een effectieve doorvoering van een retributie voor de aanvragen van een statuut tot vooraf goedgekeurde inrichting moet nog bekeken worden en dient uiteindelijk bepaald te worden in VLAREMA.

5° Het materialendecreet laat toe dat identificatieformulieren van afvaltransporten in elektronische of digitale vorm afgeleverd worden. Meer dan één digitaal systemen kan deze digitale identificatieformulieren afleveren en wijzigen. Om de doorstroming van de gegevens tussen verschillende systemen vlot te laten verlopen is er interoperabiliteit tussen deze systemen nodig. Die wordt bekomen door gebruik te maken van gestandaardiseerde gegevensformaten en een centraal platform voor de uitwisseling van digitale identificatieformulieren dat OVAM aanbiedt en beheert. Het centrale uitwisselingsplatform heeft als belangrijkste doel om de bedrijven die betrokken zijn bij het afvalbeheer op een gebruiksvriendelijke wijze met elkaar te laten samenwerken en heeft geen rechtstreeks nut voor OVAM.

De kost voor het aanbieden en het beheren van dit platform wordt daarom doorgerekend naar de gebruikers van het platform. Door het aanbieden en beheer van het platform faciliteert OVAM de samenwerking tussen de betrokken bedrijven.

Artikel 28

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de artikelen die betrekking hebben op Verordening (EU) 2024/1157. Deze Verordening treedt in werking op 21 mei 2026.

Artikel 29

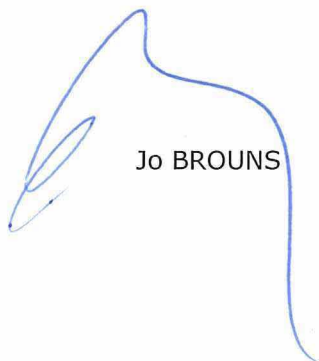
Dit artikel regelt het inwerkingtreden van artikel 15. Zolang de Vlaamse Regering dit niet bepaalt, treedt het artikel niet in werking.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen

**Concordantietabel A voor omzetting van Richtlijn (EU) 2025/1892
betreffende van 10 september 2025 tot wijziging van Richtlijn
2008/98/EG betreffende afvalstoffen**

Artikel in richtlijn (EU) 2025/1892 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG	Artikel in voorliggend ontwerp van decreetswijziging	Artikel in het Materialendecreet in gewijzigde vorm	Toelichting
Art 1, 3)	Artikel 10, punt 2°	Artikel 17, §2	Aanpassing inhoud preventieprogramma
Art 1, 4)	Artikel 10, punt 4°	Artikel 17, §2/1	Inhoud van het programma voor de preventie van levensmiddelenafval
Art 1, 8)	Artikel 10, punt 4°	Artikel 17, §2/1	Verplichting tot opstellen van een programma voor de preventie van levensmiddelenafval
Art 1, 9)	Artikel 10, punt 4°	Artikel 17, §2/1	Inhoud van het programma voor de preventie van levensmiddelenafval

**Concordantietabel B voor omzetting van Richtlijn (EU) 2025/1892
betreffende van 10 september 2025 tot wijziging van Richtlijn
2008/98/EG betreffende afvalstoffen**

Artikel in voorliggend ontwerp van decreetswijziging	Artikel in het Materialendecreet in gewijzigde vorm (* Indien niet in VLAREMA, dan wordt dit apart vermeld)	Artikel in Europese richtlijn 2025/1892 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG	Toelichting
Artikel 10, punt 2°	Artikel 17, §2	Artikel 11 punt 2	Aanpassing inhoud preventieprogramma
Artikel 10, punt 4°	Artikel 17, §2/1	Art 1, 4)	Inhoud van het programma voor de preventie van levensmiddelenafval
Artikel 10, punt 4°	Artikel 17, §2/1	Art 1, 8)	Verplichting tot opstellen van een programma voor de preventie van levensmiddelenafval
Artikel 10, punt 4°	Artikel 17, §2/1	Art 1, 9)	Inhoud van het programma voor de preventie van levensmiddelenafval